

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/543
6042

Sayı : 56020453/2012-610.01-484/302/597
Konu : Yazılı soru önergesi

11.03/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 11/07/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.
0.10.00.00-76313 sayılı yazı,
b) 02/10/2012 tarihli ve 3195/7130 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Manisa Milletvekili Hasan Ören tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/9115 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

◆ Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EKLER:

- 1- Soru önergesi cevabı (1 adet)
2- 02/11/2012 tarihli ve 1757272 sayılı yazı (3 sayfa)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2012-610.01-484/413/822
Konu : Yazılı soru önergesi

11 / 03 / 2013

Sayın Hasan ÖREN
Manisa Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/9115 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- 26/08/2011 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 650 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1. maddesiyle, 2992 sayılı "Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun"un 13/A maddesine hüküm eklenerek, Dışişleri Bakanlığı ile işbirliği yapmak suretiyle, Türkiye Cumhuriyeti aleyhine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılan başvurulara ilişkin, ilgili kurum ve kuruluşlardan bilgi, belge ve görüşlerini istemek, savunmaları hazırlamak ve gerektiğinde oturumlara temsilci göndermek ve diğer görevleri yerine getirmek üzere, Bakanlığımız Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü bünyesinde İnsan Hakları Daire Başkanlığı kurulmuştur.

Bakanlığımız ile Dışişleri Bakanlığı arasında imzalanan 14 Kasım 2011 tarihli işbirliği protokolü gereğince; 1 Mart 2012 tarihinden geçerli olmak üzere, daha evvel Dışişleri Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılan başvurularda Hükümeti savunma ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin ihlâl kararlarının icrası görevi, dış politikayı ilgilendiren başvurular ve devlet başvuruları için öngörülen istisnalar saklı kalmak kaydıyla, Bakanlığımız tarafından üstlenilmiştir.

Bakanlığımız, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları gereği tazminat ödemelerine 1 Haziran 2012 tarihinde başlamıştır. 5 Kasım 2012 tarihi itibarıyla, ihlâl, dostane çözüm, tek taraflı deklarasyonla sonuçlanan başvurular da dahil Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları gereğince, Bakanlığımızca ödenen tazminat miktarı toplam 2.354.718,86 Türk Lirasıdır.

II- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Ülkemiz hakkında vermiş olduğu ihlâl kararları, yeni kararlar olmayıp 1995 yılından bu yana verilen ve biriken kararlardan oluşmaktadır. Herhangi bir uygulamanın Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine götürülebilmesi için iç hukuk yollarının tamamının tüketilmesi gerektiği ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kendisine yapılan bir başvuru hakkında ortalama 5 yıl sonra karar verebildiği dikkate alındığında, bugün verilen bir ihlâl kararının konusunu, yaklaşık on yıl önce ortaya konulan bir uygulama oluşturmaktadır. Yapılan yargı reformları da yürürlüğe girdikleri tarihten itibaren yürütülecek uygulamaları etkileyeceğinden, gelecekte yaşanacak insan hakkı ihlallerinin azalması, bugün yapılan bu çalışmaların başarısını ortaya koyacaktır.

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

III- Soru ¼nergesinde yer alan hususlarla ilgili olarak Maliye Bakanlığının 01/11/2012 tarihli ve 12560/027717 sayılı cevabında;

İhlal kararları çerçevesinde hükmedilen tazminat miktarlarına ilişkin 2002 yılında 795.900 Fransız Frangı, 172.700 İngiliz Sterlini ve 304.848,80 Avro, 2003 yılında 1.728.351 Avro, 2004 yılında 1.814.962,06 Avro ödeme yapıldığı,

Bildirilmiřtir.

IV- Soru ¼nergesinde yer alan hususlarla ilgili olarak, Dışışleri Bakanlığının 02/11/2012 tarihli ve 1757272 sayılı yazısı ile eki ilişiktir.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Avrupa Konseyi ve İnsan Hakları Genel Müdür Yardımcılığı

Sayı : B.06.0.ÇSG.0.02.00.00-156.50/25-2012/1757272
Konu : Yazılı Soru Önergesi/ Hasan Ören/
7/9115

02 Kasım 2012

ADALET BAKANLIĞINA

İlgi: 24.09.2012 tarih ve B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-484/2991/6179sayılı yazıları.

Manisa Milletvekili Sayın Hasan Ören tarafından Adalet Bakanı Sayın Sadullah Ergin'e yöneltilen 7/9115 esas numaralı soru önergesine ilişkin yanıtlarımız ekte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Ahmet DAVUTOĞLU
Dışişleri Bakanı

Ek: Tk.

MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN HASAN ÖREN'İN
7/9115 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORULAR

“Türkiye, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ni 1954 yılında onaylamış, 28 Ocak 1987 tarihinde vatandaşlarına Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’ne bireysel başvuru hakkı tanımıştır.

Başvuruların büyük kısmını insan hakları ihlalleri oluşturmaktadır. Kararların Türkiye aleyhine verilmesinin nedenlerinin başında adil yargılanma, yargılamanın uzunluğu, işkence gelmektedir.

Hükümetiniz döneminde Türkiye aleyhine verilen ihlal kararlarında ciddi artışlar vardır. 2011 yılında Türkiye hakkında adil yargılanma hakkına ilişkin olarak verilen 83 ihlal kararının 53’ü yargılamanın uzunluğu hakkındadır.

2011 yılında AİHM’e yapılan başvurular ve yargısal süreçteki toplam başvurular açısından Rusya’dan sonra ikinci sırada bulunduğumuzu istatistikler göstermektedir. 2011 yılında Avrupa Konseyi (AK) genelinde bir milyon kişi başına düşen başvuru sayısı 79 iken, bu sayı Türkiye için 118’dir. Sözleşmeye taraf 47 ülke arasında aleyhimize verilen ihlal kararları bakımından 1. sıradayız. Bu durum, Türkiye’de insan haklarının ihlallerinin arttığının göstergesidir. Türkiye kaybettiği her dava için çok yüklü tazminat ödemektedir. Bu tazminatlar ödenmesine rağmen, ihlale neden olanlardan alınmadığı için, paralar vatandaşın cebinden çıkmaktadır.

Bunlara göre;

1. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine 1992-2002 ve 2002-2012 yılları arasında başvuru sayısı kaçtır?

2. 1992-2002 ve 2002-2012 yılları arasında Türkiye aleyhine verilen karar sayısı ne kadardır?

3. AİHM’de halen devam eden dava sayısı nedir?

4. 1992-2002 ve 2002-2012 yılları arasında aleyhine verilen kararlar nedeniyle Türkiye ne kadar tazminat ödemiştir?”

YANITLAR

1. AİHM Sekretaryası'ndan alınan bilgiye göre, 1992-2002 yılları arasında AİHM'ne Türkiye aleyhine 4.795 başvuru yapılmıştır. Bu sayı 2002-27 Eylül 2012 tarihleri arasında 48.060'dır.

2. Türkiye aleyhine 1992-2002 yılları arasında 270, 2002-27 Eylül 2012 tarihleri arasında ise 3.027 karar verilmiştir. Bu rakamlara dostane çözüm ve tek taraflı bildirim metni üzerine verilen kayıttan düşürme kararları dahil değildir.

3. AİHM Sekretaryası'ndan alınan bilgiye göre, 27 Eylül 2012 tarihi itibarıyla AİHM önünde Türkiye aleyhinde devam eden başvuru sayısı 16.776'dır.

4. İhlal kararları çerçevesinde hükmedilen tazminat miktarlarına ilişkin ödemeler, ödeme sorumluluğunun Maliye Bakanlığı'ndan Bakanlığımıza geçtiği 2004 yılı Mayıs ayından, 1 Mart 2012 tarihinde yürürlüğe giren "Adalet ve Dışişleri Bakanlığı Arasında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Önündeki Savunmalar ile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarının İcrasına İlişkin İşbirliği Protokolü" çerçevesinde Adalet Bakanlığı'na geçtiği döneme kadar Bakanlığımızca yerine getirilmiştir. Söz konusu tazminat miktarları 2004 yılı Mayıs ayı itibarıyla aşağıda sunulmaktadır:

2004: 22.227.431,00 TL (Mayıs ayından itibaren)

2005: 16.218.875,48 TL

2006: 13.847.145,88 TL

2007: 26.221.833,85 TL

2008: 10.391.440,84 TL

2009: 11.662.799,72 TL

2010: 33.099.333,12 TL

2011: 37.137.069,80 TL

2012: 10.135.597,00 TL (ilk iki ay)